

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **X. X.**
bytem X.

proti

žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 23. 6. 2025, č. j. 10.04-000051/25-002, ze dne 23. 6. 2025, č. j. 10.04-000055/25-002, ze dne 23. 6. 2025, č. j. 10.04-000056/25-002, ze dne 23. 6. 2025, č. j. 10.04-000057/25-002, ze dne 24. 6. 2025, č. j. 10.04-000058/25-002, ze dne 24. 6. 2025, č. j. 10.04-000059/25-002, ze dne 24. 6. 2025, č. j. 10.04-000061/25-002, ze dne 24. 6. 2025, č. j. 10.04-000062/25-002

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádná z účastnic nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí, kterými jí předseda žalované určil advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu (z toho ke čtyřem řízením o kasační stížnosti a ke čtyřem řízením o ústavní stížnosti). Žalobkyně totiž v žádostech neuvedla jména dvou oslovených advokátů, kteří jí odmítli poskytnout požadovanou

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X

právní službu. Žalobkyně tedy neosvědčila, že si nemohla zajistit právní službu jinak, tedy na smluvním základě.

II. Žaloba

2. Žalobkyně napadená rozhodnutí považuje za neurčitá a tudíž nepřezkoumatelná, protože v jejich výrocích není uvedeno, v jaké věci se advokát neurčuje.
3. Žalobkyně vyslovila pochybnosti o zákonnosti požadavku, který ji ukládá za povinnost uvést jména dvou advokátů, kteří odmítli její právní zastoupení převzít. Tento požadavek podle ní nemá oporu v § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona č. 3 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), které se nevztahují k určení advokáta za úplatu.
4. Žalobkyně dále poukázala na vnitřní rozpornost výroků napadených rozhodnutí. Žalovaná ve výroku každého rozhodnutí uvedla, že se žalobkyni neurčuje advokát k poskytnutí právní služby za úplatu dle § 18c zákona o advokacii. Tento zákon ani po novele přijaté v reakci na nález Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21, zjevně s určením advokáta za úplatu nepočítá. Napadená rozhodnutí jsou proto nicotná, neboť je žalovaná vydala bez zákonného podkladu.
5. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem rozsudku zdejšího soudu ze dne 21. 10. 2024, č. j. 18 A 17/2024-24, který v něm uvedl, že podmínka doložení jmen dvou advokátů, kteří odmítli převzít zastoupení platila již před účinností novely zákona o advokacii, přičemž zákonodárce ji nově implicitně vztáhnul i na možnost určení advokáta k poskytnutí úplatné právní služby. Podle žalobkyně však není v právním státě možné, aby bez výslovné právní úpravy žalovaná nastavila podmínky pro určování advokáta za úplatu tak, že žadateli ztíží přístup k soudu a právní pomoci. Mezeru v zákoně může odstranit pouze zákonodárce, případně zdejší soud, nikoli sama žalovaná, která napadená rozhodnutí pro absenci zákonného podkladu i v tomto případě učinila nicotnými.
6. Žalobkyně nesouhlasí také s odkazem žalované na rozsudky zdejšího soudu ze dne 22. 8. 2024, č. j. 10 A 41/2024-47, a ze dne 30. 9. 2024, č. j. 14 A 43/2024-51. Soud v těchto rozsudcích nevyřešil, zda se novela zákona o advokacii měla či neměla projevit v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro majetné žadatele. Skutečnost, že mezeru v zákoně vypuštěním slov „*jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují, a*“ nebyla novelou odstraněna, potvrzuje i nová podoba formulářové žádosti o právní službu za úplatu. Žalobkyně pochybuje o tom, zda je tento formulář a vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 120/2018 Sb., která jeho přesnou podobu stanoví¹, v souladu s nálezem sp. zn. Pl. ÚS 44/21, popř. se závěrem obsaženým v bodě 19 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023-38. Proto navrhl, aby soud věc předložil Ústavnímu soudu postupem podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.
7. Žalobkyně v závěru poukázala i na nesprávné posouzení včasnosti podaných žádostí.
8. Žalobkyně tak navrhl, aby soud vyslovil nicotnost napadených rozhodnutí, eventuálně je zrušil a věci vrátil žalované k dalším řízením.

¹ Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 120/2018 Sb., o stanovení formulářů žádosti o určení advokáta a formuláře podnětu k poskytnutí jednorázové právní porady

III. Vyjádření žalované

9. Žalovaná považuje podanou žalobu za nedůvodnou a soudu tak navrhl, aby ji v plném rozsahu zamítl.
10. Žalovaná setrvala na tom, že žalobkyně byla u všech žádostí povinna doložit, že v každém případě neúspěšně oslovila alespoň dva advokáty. Žalobkyně své žádosti podala po 1. 1. 2024, kdy nabyla účinnosti změna zákona o advokacii. Dle § 23 odst. 5 ve spojení s § 18c odst. 3 a § 23 odst. 3 tohoto zákona přitom nově platí, že o advokáta lze požádat za úplatu a v takovém případě hradí náklady advokáta žadatel (klient). Nejde-li o případy poskytnutí právní služby na náklady státu, je žadatel povinen k žádosti doložit skutečnost, že bezúspěšně kontaktoval alespoň dva advokáty. Žalobkyně požádala o právní služby za úplatu, byla proto povinna tuto podmínku splnit. Zdejší soud přitom v minulosti již zamítl žaloby, které žalobkyně historicky podala vůči rozhodnutím, jež jsou na vzájemném vztahu § 18c odst. 3 a § 23 odst. 5 zákona o advokacii postavena.
11. K námitce nesprávného posouzení včasnosti žádosti žalovaná k řízením pod sp. zn. 10.04-000051/25 (dále jen „51/25“), sp. zn. 10.04-000058/25 (dále jen „58/25“), sp. zn. 10.04-000061/25 (dále jen „61/25“) a sp. zn. 10.04-000062/25 (dále jen „62/25“) uvedla, že tuto otázku nemohla posoudit, protože žalobkyně neuvedla data doručení jednotlivých posledních rozhodnutí správního soudu.
12. K námitce nesprávného posouzení včasnosti žádosti žalovaná k řízením pod sp. zn. 10.04-000055/25 (dále jen „55/25“), sp. zn. 10.04-000056/25 (dále jen „56/25“), sp. zn. 10.04-000057/25 (dále jen „57/25“) a sp. zn. 10.04-000059/25 (dále jen „59/25“) uvedla, že tuto otázku nemohla posoudit, protože žalobkyně podala uvedené žádosti shodně pět dní předtím, než mělo dojít k samotnému požadovanému úkonu, tedy k podání kasační nebo ústavní stížnosti. Dle žalované podání žádosti pět dnů před koncem lhůty k podání stížností koliduje s povinností žalobkyně podat žádost včas ve smyslu § 18 zákona o advokacii, a také s (žalovanou blíže neurčenou) judikaturou správních soudů. Ta za včasné podanou žádost považuje takovou, která je podána v období mezi 14 až 21 dny před koncem lhůty k podání stížnosti.

IV. Ústní jednání

13. Dne 17. 12. 2025 se konalo ústní jednání, k němuž soud předvolal účastníky v souladu s § 49 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).
14. Žalobkyně se z jednání omluvila. Důvodem neúčasti je její nesouhlas s tím, že soud neshledal důvody pro předložení věci Ústavnímu soudu a nevyslovil nicotnost napadených rozhodnutí z důvodu neexistence zákonného podkladu. Zopakovala, že zákon nadále neupravuje možnost určit advokáta za úplatu. Jedná se o mezeru v zákoně, která podle ní nebyla odstraněna ani novelou zákona přijatou po již mnohokrát citovaném nálezů Ústavního soudu. Žalovaná proto rozhodovala o jejích žádostech bez zákonného podkladu.
15. Žalovaná se v návaznosti na žalobkyninu omluvu z jednání též omluvila.
16. Protože se účastníci jednání neúčastnili, projednal soud věc v jejich nepřítomnosti (§ 49 odst. 3 s. ř. s.) a rozsudek vyhlásil vyvěšením rozsudku na úřední desce soudu (§ 49 odst. 12 s. ř. s.).

V. Obsah správního spisu

Přípustnost žaloby

17. Ze správních spisů soud zjistil, že

- a) ve věci vedené pod sp. zn. 51/25 formulářovou žádostí (s přílohami) o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu ze dne 30. 4. 2025 doručila žalované dne 2. 5. 2025. Poptávala určení advokáta pro dovolací řízení před Nejvyšším správním soudem v řízení sp. zn. 9 As 59/2025, o kasační stížnosti proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 12. 3. 2025, č. j. 9 A 70/2024-58. Ohledně odmítnutí jí poptávané právní služby alespoň dvěma advokáty uvedla, že se na ně neobracela, protože to není její povinnost.
- b) ve věci vedené pod sp. zn. 58/25 formulářovou žádostí (s přílohami) o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu ze dne 19. 5. 2025 doručila žalované dne 20. 5. 2025. Poptávala určení advokáta pro dovolací řízení před Nejvyšším správním soudem v řízení sp. zn. 4 As 89/2025, o kasační stížnosti proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 5. 3. 2025, č. j. 8 A 76/2024-50. Ohledně odmítnutí jí poptávané právní služby alespoň dvěma advokáty uvedla, že se na ně neobracela, protože to není její povinnost.
- c) ve věci vedené pod sp. zn. 61/25 formulářovou žádostí (s přílohami) o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu ze dne 21. 5. 2025 doručila žalované dne 22. 5. 2025. Poptávala určení advokáta pro řízení pro dovolací řízení před Nejvyšším správním soudem v řízení sp. zn. 8 A 83/2025-50, o kasační stížnosti proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 5. 3. 2025, č. j. 8 A 76/2024-50. Ohledně odmítnutí jí poptávané právní služby alespoň dvěma advokáty uvedla, že se na ně neobracela, protože to není její povinnost.
- d) ve věci vedené pod sp. zn. 62/25 formulářovou žádostí (s přílohami) o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu ze dne 21. 5. 2025 doručila žalované dne 22. 5. 2025. Poptávala určení advokáta pro dovolací řízení před Nejvyšším správním soudem sp. zn. 8 As 82/2025, o kasační stížnosti proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 5. 3. 2025, č. j. 8 A 90/2024-48. Ohledně odmítnutí jí poptávané právní služby alespoň dvěma advokáty uvedla, že se na ně neobracela, protože to není její povinnost.

18. Napadenými rozhodnutími ve věcech sp. zn. 51/25, 58/25, 61/25 a 62/25 žalovaná žalobkyni neurčila advokáty k poskytnutí úplatných právních služeb. Uvedla, že žalobkyně neprokázala, že své žádosti podala včas, protože v nich nevyplnila data doručení posledních rozhodnutí soudu, proti nimž směřovala v jednotlivých řízeních své kasační stížnosti. Přestože tedy žalobkyně podala své kasační stížnosti sama, není zřejmé, zda tak učinila včas; neprokázala tedy včasnost svých žádostí dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii.

19. Za další důvod nevyhovění žádosti žalovaná uvedla, že žalobkyně v žádosti neuvedla jména dvou oslovených advokátů, kteří jí odmítli poskytnout požadovanou právní službu. Tím žalobkyně neosvědčila nemožnost zajistit si právní služby jinak, tj. na smluvním základě. Nesplnila tedy podmínky pro určení advokáta stanovené v § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

zákonu o advokacii. Tento požadavek vyplývá přímo ze zákona, potvrdil jej i zdejší soud ve svých rozsudcích sp. zn. 10 A 41/2024 a sp. zn. 14 A 43/2024. Žalovaná je toho názoru, že podmínky určování advokátů jsou žalobkyni velmi dobře známy, je totiž jednou z nejčastějších žadatelek. Žalobkyně však setrvala odmítá tyto podmínky respektovat, což již hraničí se zneužitím práva.

20. Soud ze správních spisů dále zjistil, že

- e) ve věci vedené pod sp. zn. 55/25 formulářovou žádostí (s přílohami) o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu ze dne 13. 5. 2025 doručila žalované dne 15. 5. 2025. Poptávala určení advokáta řízení o ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2025, č. j. 10 As 267/2024-41. Ohledně odmítnutí jí poptávané právní služby alespoň dvěma advokáty uvedla, že se na ně neobracela, protože to není její povinnost. Žadatelka jako den doručení posledního rozhodnutí soudu uvedla 20. 3. 2025.
- f) ve věci vedené pod sp. zn. 56/25 formulářovou žádostí (s přílohami) o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu ze dne 13. 5. 2025 doručila žalované dne 15. 5. 2025. Poptávala určení advokáta pro řízení o ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2025, č. j. 10 As 266/2024-45. Ohledně odmítnutí jí poptávané právní služby alespoň dvěma advokáty uvedla, že se na ně neobracela, protože to není její povinnost. Žadatelka jako den doručení posledního rozhodnutí soudu uvedla 20. 3. 2025.
- g) ve věci vedené pod sp. zn. 57/25 formulářovou žádostí (s přílohami) o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu ze dne 13. 5. 2025 doručila žalované dne 15. 5. 2025. Poptávala určení advokáta pro řízení o ústavní stížnosti proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2025, č. j. 4 As 287/2024-45. Ohledně odmítnutí jí poptávané právní služby alespoň dvěma advokáty uvedla, že se na ně neobracela, protože to není její povinnost. Žadatelka jako den doručení posledního rozhodnutí soudu uvedla 20. 3. 2025.
- h) ve věci vedené pod sp. zn. 59/25 formulářovou žádostí (s přílohami) o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu ze dne 19. 5. 2025 doručila žalované dne 20. 5. 2025. Poptávala určení advokáta pro řízení o ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2025, č. j. 1 As 317/2024-50. Ohledně odmítnutí jí poptávané právní služby alespoň dvěma advokáty uvedla, že se na ně neobracela, protože to není její povinnost. Žadatelka jako den doručení posledního rozhodnutí soudu uvedla 25. 3. 2025.

21. Napadenými rozhodnutími ve věcech sp. zn. 55/25 až 57/25 a 59/25 žalovaná žalobkyni taktéž neurčila advokáty k poskytnutí úplatných právních služeb. Uvedla, že žalobkyně neprokázala, že své žádosti podala včasné, protože všechny ve shodě podala 5 dnů před uplynutím lhůt k podání kasační nebo ústavní stížnosti; ve věcech sp. zn. 55/25 až 57/25 žalovaná uvedla, že žalobkyně za den doručení posledního rozhodnutí soudu uvedla den 20. 3. 2025, posledním dnem k podání ústavní stížnosti přitom připadal na 20. 5. 2025, přičemž žalobkyně své žádosti shodně podala dne 15. 5. 2025. Ve věci sp. zn. 59/25 žalovaná uvedla, že žalobkyně za den doručení posledního rozhodnutí soudu uvedla den 25. 3. 2025, posledním dnem k podání ústavní stížnosti připadal na 25. 5. 2025, přičemž žalobkyně svou žádost podala dne 20. 5. 2025. Žalobkyně současně v žádostech neuvedla, že by si ústavní

stížnosti podala sama. Lhůta k podání ústavní stížnosti je lhůtou propadnou, nelze ji prominout ani prodloužit. Není proto možné, aby v tak objektivně krátké lhůtě (5 dnů) žalovaná určila konkrétního advokáta k poskytnutí právní služby. I pokud by byl advokát v takto krátké lhůtě určen, pak by advokát nebyl žalobkyni schopen v tak krátké době právní služby poskytnout – v takovém případě by se jednalo pouze o formální určení, aniž by současně mohlo dojít ke splnění účelu žádosti, jakým je provedení právního úkonu odpovídající kvality. Žalovaná v tomto ohledu odkázala na závěry, obsažené v rozsudcích zdejšího soudu ze dne 23. 8. 2025, č. j. 5 A 41/2022-66 a ze dne 4. 5. 2023, č. j. 18 A 1/2023-28.

22. Shodně jako u žádostí sp. zn. 51/25, 58/25, 61/25 a 62/25 uvedla žalovaná i u žádosti sp. zn. 55/25 až 57/25 a 59/25 za další důvod nevyhovění žádosti žalovaná označila absenci uvedení jmen dvou oslovených advokátů, kteří jí odmítli poskytnout požadovanou právní službu (k tomu srov. bod 19 tohoto rozsudku).

VI. Posouzení věci Městským soudem

Posouzení důvodnosti žaloby soudem

23. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, jenž tu byl v době rozhodnutí žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
24. Žaloba není důvodná.
25. Žalovaná ve všech osmi napadených rozhodnutích neurčila advokáta k poskytnutí úplatné právní služby ze dvou zákonných důvodů. Jednak proto, že žalobkyně neprokázala odmítnutí vždy nejméně alespoň dvou advokátů, kteří jí odmítli poskytnout poptávané právní služby (§ 18c odst. 3 zákona o advokacii). Dalším důvodem pro neurčení advokáta byla skutečnost, že žalobkyně neprokázala, že každou ze svých osmi žádostí o určení advokáta podala včas (§ 18 odst. 2 zákona o advokacii). V případě druhého z uvedených důvodů pak byly žádosti sp. zn. 51/25, 58/25, 61/25 a 62/25 podány bez uvedení data doručení posledního rozhodnutí soudu. V případě žádostí sp. zn. 55/25, 56/25, 57/25 a 59/25 žalobkyně data doručení rozhodnutí sice v žádosti uvedla, žádosti však žalované doručila pouze pět dní před koncem lhůty k podání ústavních stížností.
26. Nežli soud přistoupil k vypořádání žalobních námitek, musel se zabývat namítanou nepřezkoumatelností napadených rozhodnutí.
27. V logice soudního přezkumu by se měl soud nejprve zabývat také namítanou nicotností. Posouzení této námítky však závisí na vyřešení meritorních otázek. Soud proto sděluje, že napadená rozhodnutí nicotná nejsou a jsou založena na řádném zákonném podkladě.

K přezkoumatelnosti napadených rozhodnutí

28. Žalobkyně považuje napadená rozhodnutí za nepřezkoumatelná, neboť v jejich výrocích není uvedeno, v jaké konkrétní věci se advokát neurčuje. Dále žalobkyně namítá vnitřní rozpornost výroků napadených rozhodnutí. Soud přitom těmto námitkám nepřisvědčil.
29. Dle ustálené judikatury je vnitřní rozpornost výroku založena nepřezkoumatelností rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost. Nesrozumitelné je takové rozhodnutí, z jehož výrok není možné zjistit, jak jak správní orgán o věci rozhodl, či kdy nelze seznat co je

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

výrok a co odůvodnění, případně též rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, nebo rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-78, publikovaný pod č. 133/2004 ve Sbírce Nejvyššího správního soudu).

30. Žádnou z těchto vad napadená rozhodnutí netrpí. Výrok rozhodnutí je totiž neoddělitelnou součástí celého napadeného rozhodnutí, je proto nutné hodnotit jeho obsah v kontextu celého rozhodnutí. Postačí proto, jestliže žalovaná v úvodních pasážích odůvodnění svého rozhodnutí jednoznačně konkretizovala věc, ve které žalobkyni advokáta neurčila. Není pochyb, že ve spojení s odůvodněním napadených rozhodnutí je výrok dostatečně určitý. Žalobkyni ani nikomu jinému totiž nemohla vzniknout pochybnost o předmětu řízení. Opačný závěr by byl nepřipustně formalistický.
31. Soud má též za to, že výrok je přehledně oddělen od odůvodnění a je z něj jasné patrné, jak žalovaná o věci rozhodla a kdo je jejích adresátem. Žalovaná rovněž správně uvedla ustanovení, podle něhož rozhodovala. Žádnou vnitřní rozpornost soud ve výroku nespaturuje.
32. Soud uzavírá, že rozhodnutí jsou přezkoumatelná. Žalovaná v nich logicky a srozumitelně zhodnotila všechny podstatné okolnosti vyplývající z jednotlivých žádostí žalobkyně a zasadila je pod konkrétní ustanovení zákona o advokacii. Přezkoumatelně též vyložila, proč žalobkyně konkrétní podmínky pro určení advokáta za úplatu nesplnila.

K nesplnění podmínek pro určení advokáta

33. Soud již v úvodu sdělil, že se v minulosti opakovaně zabýval případy, kdy žalobkyně neúspěšně žádala žalovanou o určení advokáta za úplatu po 1. 1. 2024, přičemž ve shodě s tímto řízením nedoložila jména dvou advokátů. Žalobkyně v řízeních o těchto dříve posuzovaných věcech uplatnila téměř identické žalobní námitky. Její žaloby byly postupně zamítnuty např. rozsudky ze dne 22. 8. 2024, č. j. 10 A 41/2024-47, ze dne 30. 9. 2024, č. j. 14 A 43/2024-51, ze dne 21. 10. 2024, č. j. 18 A 17/2024-42, ze dne 14. 11. 2024, č. j. 11 A 70/2024-41, ze dne 25. 11. 2024, č. j. 17 A 43/2024-31, ze dne 28. 11. 2024, č. j. 10 A 9/2024-37, ze dne 23. 1. 2025, č. j. 15 A 57/2024-53, ze dne 14. 5. 2025, č. j. 18 A 88/2024-51, ze dne 20. 5. 2025, č. j. 11 A 128/2024-43, ze dne 29. 5. 2025, č. j. 10 A 99/2024-40, ze dne 9. 9. 2025, č. j. 11 A 47/2025-37, ze dne 25. 9. 2025, č. j. 11 A 51/2025-37 či ze dne 13. 11. 2025, č. j. 11 A 95/2025.
34. V zamítavých rozsudcích jednotlivé senáty zdejšího soudu vyčerpávajícím způsobem reagovaly na veškeré argumenty, které žalobkyně vznesla i v nyní projednávané věci. Soud nemá žádný důvod se od svých dříve vyslovených závěrů jakkoli odchýlit, a proto v tomto rozsudku pouze ve stručnosti shrne podstatu argumentace a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění citovaných rozsudků. Zejména pak v podrobnostech odkazuje na poslední z rozsudků jedenáctého senátu sp. zn. 11 A 51/2025 a 11 A 95/2025, z nichž v tomto řízení vychází.
35. Pro určení advokáta pro poskytnutí právní služby určuje zákon o advokacii několik podmínek. Ty musí být splněny kumulativně.
36. V prvé řadě vyplývají podmínky z § 18 odst. 2 zákona o advokacii. Podle tohoto ustanovení ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních

předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí

a) právní porady podle § 18a nebo

b) právní služby podle § 18c.

37. Podle § 18c odst. 3 zákona o advokacii platí, že nejde-li o poskytnutí právní služby na náklady státu podle § 23 odst. 3, je žadatel povinen v žádosti podle odstavce 2 doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů.
38. Z výše uvedeného právní úpravy tak vyplývá, že žadatel je k žádosti povinen doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů tehdy, pokud se domáhá určení advokáta jinak, než na náklady státu v případech uvedených v § 23 odst. 3 zákona o advokacii.
39. Žalobkyně všechny své žádosti podala na formuláři „Žádost o právní službu za úplaty pro fyzickou osobu“. Je tedy zřejmé, že žalobkyně požádala o úplatné poskytnutí právní služby. Ani později v průběhu řízení netvrdila, že by nárokovala bezplatnou právní službu. To nelze dovodit ani z obsahu jejích podání.
40. Poskytnutí právní služby za úplatu bylo do zákona o advokacii vtěleno až novelou – zákonem č. 349/2023 Sb., který nabyl účinnosti 31. 12. 2023. Před 1. 1. 2024 přitom nebylo možné o ustanovení advokáta za úplatu požádat. Pokud je advokát určen dle § 18c zákona o advokacii za úplatu, náklady stát nenese. Lhostejno přitom, zda šlo o žádost za účelem zastoupení před Ústavním soudem; nedopadá na ni proto § 23 odst. 3 zákona o advokacii.
41. Žalobkyni tak tížila povinnost splnění podmínky zakotvené § 18c odst. 3 zákona o advokacii a nejen tvrdit, ale také doložit, že neúspěšně oslovila alespoň dva advokáty (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, čj. 7 As 217/2023-28, bod 17). V kontextu případů žalobkyně se tato podmínka jeví logickou. Advokát by měl být určen až poté, co žadatel (tedy žalobkyně) dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii nesplní podmínky pro ustanovení advokáta soudem a nemůže si zajistit poskytnutí právních služeb jinak. Situace, v níž žadatel, který je schopen (zde navíc i ochoten) si právní služby advokáta zaplatit sám, avšak automaticky by se mohl obracet na žalovanou bez vlastní snahy obstatat si advokáta, by účel § 18 odst. 2 zákona o advokacii popírala.
42. Žalobkyně netvrdí, že by tuto podmínku splnila. Už pouze proto žalovaná nemohla jejím žádostem vyhovět.
43. Soud shrnuje, že žalobkyně žalovanou požádala ve všech osmi případech o určení advokáta za úplatu ve smyslu § 23 odst. 5 zákona o advokacii s tím, že bude hradit jejich odměnu. Z tohoto důvodu se proto nemohlo jednat o případ hrazení odměny advokáta státem ve smyslu § 23 odst. 3 zákona o advokacii. Žalobkyně tak byla povinna podle § 18c odst. 3 tohoto zákona doložit, že se bezúspěšně pokoušela oslovit alespoň dva advokáty. Jestliže žalobkyně nic takového nedoložila (ba ani netvrdila), nesplnila podmínky pro vyhovění své žádosti.
44. Není ani pravdou, že soudy dosud nevyřešily otázku, zda se novela zákona o advokacii měla či neměla projevit v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro majetné žadatele. Zdejší soud v mnoha svých rozsudcích potvrdil, že novelizované znění zákona o advokacii výslovně stanoví právní rámec i pro žádosti o určení advokáta pro poskytnutí právní služby za úplatu. Ponechání původního znění § 18

odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii i po novelizaci podle soudu nepochybně obстоjí. Tato ustanovení nijak nebrání žadatelům domáhat se poskytnutí právní služby, ať již bezplatně, nebo za úplatu. Zákonodárce tak nemusel tyto podmínky nově přehodnocovat či uvádět do souladu s nálezem Pl. ÚS 44/21. Jestliže žalobkyně namítá, že možnost žádat o poskytnutí právní služby za úplatu není výslovně uvedena v § 18 odst. 2 soud na tom nevidí nic nezákonného či snad protiústavního. Právě § 18 odst. 2 písm. b) zákona o advokacii totiž odkazuje na právní služby podle § 18c téhož zákona. Z § 18c odst. 3 je pak zřejmé rozdělení určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně a za úplatu. O mezeru v zákoně se zjevně nejedná.

45. Soud tedy opětovně zdůrazňuje, že povinnost uvést v žádosti jména dvou advokátů, kteří odmítli žadateli právní službu poskytnout, nepovažuje za protiústavní. Jde naopak o logický a přiměřený požadavek. Proto neshledal důvod k předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy. Žalobkyně ani neuvádí žádné konkrétní a srozumitelné důvody, proč by znění zákona o advokacii provedené novelou č. 349/2023 Sb. mělo být v rozporu s ústavním pořádkem. Soudu není zřejmé, proč žalobkyně svými opakujícími se žádostmi neustále zatěžuje žalovanou, aniž by se řádně a věrohodně pokusila si nejdříve právní pomoc za úplatu obstarat sama.

46. K argumentaci žalobkyně stran včasnosti městský soud uvádí následující.

K námitce stran včasnosti podání žádostí v řízeních sp. zn. 51/25, 58/25, 61/25 a 62/25

47. Nyní již k argumentaci žalobkyně stran včasnosti. Soud uvádí, že žalobkyně byla povinna do žádosti uvést jak datum zahájení řízení, tak datum doručení posledního rozhodnutí orgánu. Podle § 18 odst. 2 zákona o advokacii je totiž včasnost žádosti jednou z podmínek, které musí být splněny, aby mohlo být žádosti vyhověno – bez ohledu na to, zda se jedná o právní službu za úplatu nebo bezplatně. Je přitom na žalobkyni, aby tvrdila a doložila, že žádost podala včas.

48. Ačkoliv žalobkyně specifikovala, že věci, pro kterou má být advokát určen, nevyplnila podrobné informace požadované v příloze č. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 120/2018 Sb., o stanovení formulářů žádosti o určení advokáta a formuláře podnětu k poskytnutí jednorázové právní porady, konkrétně datum zahájení řízení a datum doručení posledního rozhodnutí orgánu (což jsou informace rozhodné právě pro posouzení včasnosti žádosti). Nesplnila tak svou povinnost tvrzení stran rozsahu údajů, které je žadatel povinen žalované sdělit (přičemž tyto údaje vymezují podle § 18c odst. 4 zákona o advokacii přílohy vyhlášky).

49. Žalovaná pak nepochybila ani tím, že žádosti věcně projednala. Je třeba zdůraznit, že žalovaná neposuzovala včasnost žádostí svévolně – kvůli chybějícím údajům ji nemohla vůbec posoudit. Ačkoliv v řízení žalobkyně nesplnila podmínky pro určení advokáta a žalovaná jí proto nevyhověla, nebyl současně dán důvod, pro který by žalovaná měla žádost bez věcného projednání zamítnout (žalobkyně zde patrně odkazovala na zastavení řízení ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu).

K námitce stran včasnosti podání žádostí v řízeních sp. zn. 55/25 až 57/25 a 59/25

50. V řízeních 55/25 až 57/25 a 59/25 je situace oproti výše posuzovaným případům odlišná v tom, že žalobkyně sice v žádostech datum doručení posledního rozhodnutí uvedla, i tyto žádosti však žalobkyně nepodala včas, neboť je podala toliko pět dní před koncem lhůty k podání jednotlivých ústavních stížností. V tomto ohledu soud odkazuje na rozhodnutí

Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2023, č. j. 9 As 122/2022-36, konkrétně na body 13 až 16 a bod 22 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2023, č. j. 1 As 23/2023-21, z nichž vyplývá, že je otázku včasnosti nutné posuzovat vždy individuálně, s důrazem na jednotlivé skutkové okolnosti případu, zejména je zapotřebí vzít v úvahu lhůtu, která zbývá k provedení úkonu, k němuž má být advokát dle žádosti ustanoven. V nyní posuzované věci se jednalo o situaci, kdy žalobkyně v řízení sp. zn. 55/25 po žalované požadovala určení advokáta pro zastoupení v řízení proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2025, č. j. 10 As 267/2024-41, které mělo být žalobkyni doručeno dne 20. 3. 2025. Ve stejný den bylo žalobkyni doručeno také usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2025, č. j. 10 As 266/2024-45 a rozhodnutí téhož soudu ze dne 10. 3. 2025, č. j. 4 As 287/2024-45. I vůči nim chtěla žalobkyně podat ústavní stížnost prostřednictvím advokáta, který bude určen žalovanou, a to prostřednictvím žádostí vedených pod sp. zn. 56/25 a 57/25. Žalobkyně přitom tyto tři uvedené žádosti, datované k 13. 5. 2025, nesporně doručila žalované až dne 15. 5. 2025. V řízení sp. zn. 59/25 se pak žalobkyně po žalované žádostí datovanou k 19. 5. 2025 a nesporně doručenou dne 20. 5. 2025 domáhala určení advokáta pro zastoupení v řízení před ústavním soudem proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2025, č. j. 1 As 317/2024-50, které jí bylo doručeno dne 25. 3. 2025.

51. S ohledem na dvouměsíční délku lhůty k podání ústavní stížnosti, která počíná plynout od okamžiku doručení rozhodnutí o posledním procesním prostředku, který zákon stěžovateli k ochraně jeho práva poskytuje [(srov. § 72 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“)] tak žalovaná správně uzavřela, že v případě žádostí sp. zn. 55/25 až 57/25 byl posledním dnem k podání žádosti dne 20. 5. 2025 a v případě žádosti sp. zn. 59/25 pak den 25. 5. 2025. Žalovaná tak měla ve všech předmětných řízeních shodně toliko 5 (pracovních) dnů na to, aby žalobkyni určila advokáta, který by této lhůtě navíc musel stihnout podat jednotlivé ústavní stížnosti, neboť jak příhodně uvedla žalovaná, dle § 43 odst. 1 písm. b) zákona o Ústavním soudu se jedná o lhůtu propadnou.
52. Soud má tedy ve shodě se žalovanou za to, že ve lhůtě pouhých pěti dnů nebylo v jejích možnostech ani schopnostech (tedy ani za využití veškeré moderní komunikační techniky) o žádosti žalobkyně kvalifikovaně rozhodnout, natož aby měl případný ustanovený advokát (či advokáti) zachován alespoň elementárně nezbytný časový prostor pro to, aby se s jednotlivými věcmi seznámil a vypracoval byť jen blanketní ústavní stížnost. Žalobkyně navíc nemá zřízenou datovou schránku a v jednotlivých žádostech neuvedla ani možnost elektronického způsobu komunikace (např. telefonní číslo či e-mailovou adresu). Za takové situace by žalovaná i advokát museli žalobkyni kontaktovat prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb či jiné doručovací společnosti. Takový způsob komunikace by přitom jistě způsobil další a pro výkon požadovaných úkonů další časovou prodlevu.
53. Žalobkyní poptávané právní služby by tak nemohla být za strany žalované za těchto okolností reálně poskytnuty „včas“; jinými slovy řečeno v takto omezeném časovém prostoru nemohlo být ze strany žalované rozhodnuto o žádosti žalobkyně takovým způsobem, který by jí umožnil poskytnout žalobkyni řádný a fakticky možný výkon poptávaného práva. Žalobkyně také v žádné z žádostí neuvedla, proč žádosti podává až na samotném konci lhůt pro podání ústavní stížnosti. Vzhledem k povaze řízení o určení advokáta (řízení o žádosti) tíží odpovědnost za splnění všech podmínek pro vyhovění

žádosti žadatele. Postup žalované, která za této procesní situace označila žádosti sp. zn. 55/25 až 57/25 a 59/25 žalobkyně za opožděné, tak soud shledává správným a souladným se zákonem i judikaturou správních soudů.

54. Je sice pravdou, že v případě shora zmiňovaných rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (bod 50 tohoto rozsudku) se Nejvyšší správní soud neztotožnil se závěry žalované o opožděnosti podané žádosti žadatelem. Šestý senát si je přitom vědom toho, že Nejvyšší správní soud rozhodoval v řízení sp. zn. 9 As 122/2022-36 o žádosti žalované, která byla podána 7 dnů před uplynutím lhůty pro podání ústavní stížnosti, v případě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 23/2023, byla žádost podána 18 dnů před vypršením lhůty pro podání ústavní stížnosti. Naopak v nejnovějších rozhodnutích Nejvyššího správního soudu shledal za opožděnou žádost, která byla podána toliko 4 dny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2025, č. j. 3 As 94/2023 - 33, a 3 dny před uplynutím lhůty k podání ústavní stížnosti (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2025, č. j. 6 As 293/2023-38). Soud má tak za to, že žádosti podané pouhých pět dní před uplynutím propadných lhůt k podání ústavních stížností nejsou žádostmi podanými včas ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o advokacii.

VII. Rozhodnutí o nákladech řízení

55. Soud z uvedených důvodů neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
56. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná byla ve věci plně úspěšná, avšak nevznikly jí žádné náklady řízení nad rámec běžného výkonu úřední činnosti. Proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 17. prosince 2025

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

